

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

Η ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΜΠΑΝΑΝΑΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΟΠΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Αποτελεί διαπίστωση ότι η καλλιέργεια της μπανάνας στην περιοχή μας, όπου κυρίως καλλιεργείται, περνά αυτόν τον καιρό τη μεγαλύτερη κρίση που πέρασε ποτέ στην ιστορία της. Η κρίση αυτή, που κάθε μέρα βαθαίνει περισσότερο, δημιούργησε πανικό στην περιοχή μας και έφερε τους μπανανοκαλλιεργητές σε απόγνωση και οικονομική εξαθλίωση. Οι μπανάνες σήμερα μένουν αδιάθετες, σαπίζουν είτε πάνω στις μπαναλιές είτε στις αποθήκες των συνεταιρισμών ή των εμπόρων.

Μέχρι σήμερα, η καλλιέργεια της μπανάνας συνέβαλε σημαντικά στην αξιοποίηση της περιοχής μας. Έξαιτίας της παρέμειναν όσοι βρίσκονται σήμερα στα χωριά της Βιάννου, που απειλήθηκαν να έρημωθούν από την άστυφιλία και τη μεταναστευση. Θά εξακολουθήσει για πολύ καιρό η οικονομική ανάπτυξη της επαρχίας μας να στηρίζεται και να συνδέεται άμεσα με την καλλιέργεια της μπανάνας. Αυτό έχει γίνει συνείδηση των παραγωγών και ακόμη το εξασφαλίζει σε ικανοποιητικό βαθμό ο συνδυασμός κλιματικών και εδαφικών συνθηκών της περιοχής που εύνοούν την καλλιέργεια της μπανάνας.

Τά έργα ύποδομής —

όσο λίγα κι αν είναι — που γίνονται με πρωτοβουλία των καλλιεργητών στις παραλιακές περιοχές της, οι σημαντικές επενδύσεις που κάνουν οι παραγωγοί, ή αναδιάρθρωση των καλλιεργειών και ή μετατροπή των χωραφιών σε μπανανοχώραφα είχαν και έχουν μοναδικό σκοπό να καλύψουν τις ανάγκες της χώρας σε μπανάνες και να βελτιώσουν την ποιότητα της παραγόμενης μπανάνας.

Αυτή ή προσπάθεια σήμερα τερματίζεται με την κρίση που ξέσπασε. Όλα θά χαθούν για την επαρχία, αν δεν βρεθεί κάποια διέξοδος. Η κρίση δεν είναι σημερινή. Σοβούσε από πολύ καιρό. Ίσως δεν θέλαμε ή δεν μπορούσαμε να καταπιστούμε με αυτή. Αν καταπιανόμαστε πιο σοβαρά, ίσως δεν θά φθάναμε στο κατάντημα αυτό. Δεν μπορεί όμως να συνεχιστεί ή αδιαφορία περισσότερο. Όλοι μαζί, καλλιεργητές και μή, πρέπει να αποδυθούμε σε μιά σταυροφορία. Βρισκόμαστε σε σταυροδρόμι, που ή διαλέγουμε το μονοπάτι που ίσως μάς οδηγήσει σε κάποιο καλό, ικανοποιητικό αποτέλεσμα ή προτιμούμε να εγκαταλείψουμε την καλλιέργεια της μπανάνας και να καταπιστούμε με κάποιον άλλη, που αυτή τη στιγμή δεν τη βλέπουμε. Έτσι λοιπόν υποχρεωνόμαστε ά-

πο τά πράγματα να προχωρήσουμε στην ανάλυση της κρίσης, να έπιστημάσουμε τα πραγματικά της αίτια. Μόνο όταν γνωρίζουμε τά αίτια, μπορούμε να άρχισουμε τη νέα μας προσπάθεια, με πολλές πιθανότητες να στεφθεί με έπιτυχίες και ή καλλιέργεια της μπανάνας να συνεχιστεί στην περιοχή μας.

Τό οικονομικό αποτέλεσμα κάθε γεωργικής εκμετάλλευσης εξαρτάται βασικά από δυό συντελεστές. Από την παραγωγή που έχει ή καλλιέργεια στο στρέμμα και από τις τιμές που απολαμβάνει τό προϊόν. Έτσι, τό εισόδημα τό παραγωγού μεταβάλλεται στο χρόνο και στο χώρο ανάλογα με τις τιμές που παίρνουν οι παραπάνω συντελεστές. Και οι δύο συντελεστές είναι δυναμικοί. Καταβάλλεται προσπάθεια, στα πλαίσια των δυνατοτήτων, να επηρεάσουμε πρός τά άνω τούς δυό συντελεστές. Άλλοτε τό καταφέρνουμε, άλλοτε όχι. Άλλοτε πάλι δίνουμε μεγαλύτερη βαρύτητα στον ένα παράγοντα. Σε κείνο βέβαια που παρουσιάζει μεγαλύτερη ευαισθησία για μεταβολή.

Οι καλλιεργητές της μπανάνας καταπιάστηκαν περισσότερο με τη διάθεση του προϊόντος και άμέλησαν σ' ένα βαθμό την παραγωγικότητα της

καλλιέργειας. Στην προτίμησή τους αυτή συνέβαλαν και μερικές αντιικειμενικές συνθήκες. Η παραγωγή ήταν μικρότερη από τη ζήτηση και για πολύ καιρό δεν θά μεταβαλλόταν ή κατάσταση. Η μεγάλη ζήτηση πρόσφερε ύψηλές τιμές και έτσι ο παραγωγός, δικαιολογημένα, έντόπισε τό πρόβλημα της μπανάνας στο πώς θά τις πουλούσε με τις ύψηλότερες δυνατές τιμές.

Αν καταπιανόταν με την καλλιεργητική τεχνική, τ' αποτελέσματα ήταν περισσότερο άβέβαια. Η πείρα του δεν ήταν πολύ μεγάλη, γιατί ή καλλιέργεια της μπανάνας στην περιοχή είναι σχετικά πρόσφατη. Καθοδήγηση τεχνική ουσιαστικά δεν ύπήρχε. Η καλλιέργεια άφείθηκε στην τύχη ή μπορούμε να πούμε. Όλες οι φροντίδες περιορίστηκαν στο πότισμα, στο σκάψιμο και σε κάποια φτωγή λίπανση. Η κατανάλωση όμως όλο και ζητούσε περισσότερη μπανάνα. Οι μεσάζοντες δεν άφησαν την εύκαιρία άνεκμετάλλευτη. Κι ή μπανάνα πολλές φορές πουλήθηκε 150 — 200 δραχμές στην κατανάλωση.

Μιά τέτοια κατάσταση δεν μπορούσε να συνεχιστεί για πολύ. Όπως και δεν συνεχίστηκε. Η εισαγωγή μπαναμών από τό έξωτερικό ήταν άναπόφευκτη. Στην άρχή

σε περιορισμένες ποσότητες, μετέπειτα όμως χωρίς κανένα περιορισμό. Έτσι τό σκηνικό της μπανάνας άλλαξε.

Η μπανάνα τό έξωτερικό διαθέτει μερικά προτερήματα έναντι της ντόπιας. Είναι μεγαλύτερη, πιο έντυπωσιακή και έπειδή ο καταναλωτής άγοράζει με τό μάτι, την προτιμάει. Άκόμη είναι φθηνότερη. Όλα αυτά είχαν ως αποτέλεσμα ή ντόπια μπανάνα να μη ζητείται από τον καταναλωτή, αν και οργανοληπτικά πρέπει να υπερέχει της ξένης με την προϋπόθεση ή μπανάνα να μένει λίγο περισσότερο στο φυτό για να ώριμάσει περισσότερο και οι συνθήκες διατήρησής της να βελτιωθούν.

Έτσι φτάσαμε στη σημερινή κρίση της ντόπιας μπανάνας. Και μπαίνει έπιτακτικό τό έρώτημα: Τί πρόκειται να γίνει; Θά εγκαταλειφθεί ή καλλιέργεια της μπανάνας στην περιοχή μας, στη χώρα μας, σάν άσύμφορη καλλιέργεια ή μπορεί να έπιθώσει; Άν ναί, με ποιο τρόπο;

Τό πρόβλημα δεν είναι άπλο και δεν μπορεί να λυθεί με ξόρκια ή εύχες. Χρειάζεται έρευνα και δουλειά στον τόπο της καλλιέργειας και όχι άποφάσεις παρμένες στα γραφεία μιάς όποιασδήποτε ύπηρεσίας.

Θά προσπαθήσουμε να ρίξουμε λίγο περισσότε-

ρο φώς στο πρόβλημα, όπως δημιουργήθηκε με τις καινούργιες συνθήκες. Δεν φιλοδοξούμε να λύσουμε τεχνικό — οικονομικά τό πρόβλημα. Σκέψεις θά είναι χρήσιμες σε κείνους που θά άσχοληθούν πιο σοβαρά με τό θέμα.

Κάτω από τις σημερινές κρίσιμες καταστάσεις, τό πρόβλημα των μπαναμών έχει δυό πλευρές. Τη θραχυπρόθεσμη και τη μακροπρόθεσμη. Η θραχυπρόθεσμη πλευρά τό προβλήματος άφορά την παραγωγή που παράγουν, όπως την παράγουν σήμερα, τά 2.000 περίπου στρέμματα που καλύπτει ή μπαναοκαλλιέργεια στην περιοχή μας. Η παραγωγή άνέρχεται περίπου στις 3.000 τόννους τό χρόνο. Η παραγωγή αυτή με κάθε τρόπο πρέπει να πουλιέται είτε με τούς συνεταιρισμούς — εύχης έργο — είτε και με τό έμπόριο. Γιατί αν μένουν αδιάθετες, όπως συμβαίνει αυτή τη στιγμή, ή πουλιούνται σε πολύ χαμηλές τιμές, οι έπιπτώσεις θά είναι άρνητικές για την παραπέρα πορεία της καλλιέργειας. Οι παραγωγοί, με μικρό ή άνύπαρκτο εισόδημα και με πολλές δαπάνες, άπογοητεύονται, δεν νοιάζονται καθόλου την καλλιέργειά τους και έτσι από τη μιά

(Συνέχεια στη σελίδα 4)

Η Ιστορία των χωριών της Βιάννου

1. ΑΝΩ ΒΙΑΝΝΟΣ

Του κ. ΙΩΑΝ. Π. ΝΕΡΑΝΤΖΑΚΗ
Δ)ντοϋ Δημ. Σχολ. Άνω Βιάννου

8ο

Παράλληλα λειτουργούσε και Παρθεναγωγείο για τά κορίτσια.

Αργότερα τό 1930 συγχωνεύθηκαν τό Παρθεναγωγείο και τό Άρρεναγωγείο σε 5θέσιο Δημ. Σχολείο Άνω Βιάννου.

Μετά την άπελευθέρωση της Κρήτης λειτουργούσε έδω τό λεγόμενο «Έλληνικών Σχολείων» (Σχολαρχείον) μέχρι τό 1910, όποτε συγχωνεύτηκε με τό Δημοτικό Σχολείο (οι δυό τάξεις του).

Η ιστορία του Δημοτικού Σχολείου έχει άμεση σχέση με την ιστορία του ήμιγυμνασίου Βιάννου που ίδρύθηκε τον Ίανουάριο του 1922 (και άργότερα έγινε πλήρες Γυμνάσιο). Πολλοί δάσκαλοι του Σχολείου έδιδαν «Ιστορία και τεχνικά μαθήματα στο νεοϊδρυθέν Γυμνάσιο.

Ξαναγυρίζουμε στα τέλη του 19ου αιώνα. Με την επανάσταση του 1896 έκδιώκονται οι Τούρκοι από όλη την ύπαιθρο της Κρήτης και από τη Βιάννο.

Σκληρές μάχες δίδονται παντού. Οι Τούρκοι έχουν τό συναίσθημα της ήττας

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΛΟΡΙΑΚΗΣ
όπλαρχηγός

βαθιά ριζωμένο μέσα τους. Φεύγουν από τη Βιάννο και πουλούν τά άκίνητά τους περιδείεις στους Βιαννίτες «για κομμάτι ψωμί». (Συνεχίζεται)

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ στην έπαρχία μας

Του κ. Γιώργου Τζαμουζάκη

2ο

«Έν τη Έπαρχία Άρκαδίας (Βιάννου) υπάρχουν τά έξι σχολεία: Έν Έπάνω Βιάννω 1 άνωτερον εκπαιδευτήριον (Σχολαρχείον) συντηρούμενον υπό συνδρομών των Μοναστηρίων Μεραμβέλλου και Σητείας. Έν χωρίω χωρίω 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφορών των κατοίκων. Έν χωρίω Άμυρά 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφορών των κατοίκων. Έν χωρίω Άγιος Βασίλειος 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Έν χωρίω Συκολόγω 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Έν χωρίω Σύμη 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Και έν χωρίω Χριστό 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Είς τά άνωτέρω Δημοτικά της Έπαρχίας Άρκαδίας κατανέμονται και τά εισοδήματα τών έγκαταλειμμένων Μοναστηρίων Άγίας Μονής και Κυραλιμνωτίσσης, άναβαίνοντα κατ' έτος εις 2.500 περίπου γρόσια. Τάχρον

2ο
«Έν τη Έπαρχία Άρκαδίας (Βιάννου) υπάρχουν τά έξι σχολεία: Έν Έπάνω Βιάννω 1 άνωτερον εκπαιδευτήριον (Σχολαρχείον) συντηρούμενον υπό συνδρομών των Μοναστηρίων Μεραμβέλλου και Σητείας. Έν χωρίω χωρίω 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφορών των κατοίκων. Έν χωρίω Άμυρά 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφορών των κατοίκων. Έν χωρίω Άγιος Βασίλειος 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Έν χωρίω Συκολόγω 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Έν χωρίω Σύμη 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Και έν χωρίω Χριστό 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Είς τά άνωτέρω Δημοτικά της Έπαρχίας Άρκαδίας κατανέμονται και τά εισοδήματα τών έγκαταλειμμένων Μοναστηρίων Άγίας Μονής και Κυραλιμνωτίσσης, άναβαίνοντα κατ' έτος εις 2.500 περίπου γρόσια. Τάχρον

δεν οικοδομαί σχολείων έν άπασι τοίς χωρίοις, εκτός της Σύμης και του Χριστού». Βλέπουμε από τά παραπάνω στοιχεία πώς οι κάτοικοι της Έπαρχίας Βιάννου, παρ' όλη τη φτώχεια που διαρκώς αντιμετώπιζαν, με τη μεγάλη τους έφεση στα γράμματα που διατηρείται πάντα, έσπευσαν να ίδρυσουν σχολεία, μόλις τούς δόθηκε ή δυνατότητα, στα κυριότερα χωριά της Έπαρχίας, τά όποια συντηρούσαν με συνεισφορές.

Έτσι στην άπογραφή του 1881 τό ποσοστό των άγραμμάτων στην έπαρχία μας ήταν 75ο) και ήταν μικρότερο από τό ποσοστό των άγραμμάτων σε πολλές άλλες έπαρχίες της Κρήτης και μάλιστα κατά πολύ πλουσιότερες. Κατά την ίδια άπογραφή ύπήρχαν τό 1881 στην έπαρχία Βιάννου 14 δάσκαλοι, δασκάλα καμία, 3 γιατροί, 11 μαιές, δικηγόρος κανείς, καλλιτέχνης 1 (προφανώς άγιογράφος), κληρικοί 38, μαθητές 425 και μαθήτριά καμία. Σ' όλη την έπαρχία Βιάννου ύπήρχαν

2ο
«Έν τη Έπαρχία Άρκαδίας (Βιάννου) υπάρχουν τά έξι σχολεία: Έν Έπάνω Βιάννω 1 άνωτερον εκπαιδευτήριον (Σχολαρχείον) συντηρούμενον υπό συνδρομών των Μοναστηρίων Μεραμβέλλου και Σητείας. Έν χωρίω χωρίω 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφορών των κατοίκων. Έν χωρίω Άμυρά 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφορών των κατοίκων. Έν χωρίω Άγιος Βασίλειος 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Έν χωρίω Συκολόγω 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Έν χωρίω Σύμη 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Και έν χωρίω Χριστό 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Είς τά άνωτέρω Δημοτικά της Έπαρχίας Άρκαδίας κατανέμονται και τά εισοδήματα τών έγκαταλειμμένων Μοναστηρίων Άγίας Μονής και Κυραλιμνωτίσσης, άναβαίνοντα κατ' έτος εις 2.500 περίπου γρόσια. Τάχρον

2ο
«Έν τη Έπαρχία Άρκαδίας (Βιάννου) υπάρχουν τά έξι σχολεία: Έν Έπάνω Βιάννω 1 άνωτερον εκπαιδευτήριον (Σχολαρχείον) συντηρούμενον υπό συνδρομών των Μοναστηρίων Μεραμβέλλου και Σητείας. Έν χωρίω χωρίω 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφορών των κατοίκων. Έν χωρίω Άμυρά 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφορών των κατοίκων. Έν χωρίω Άγιος Βασίλειος 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Έν χωρίω Συκολόγω 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Έν χωρίω Σύμη 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Και έν χωρίω Χριστό 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Είς τά άνωτέρω Δημοτικά της Έπαρχίας Άρκαδίας κατανέμονται και τά εισοδήματα τών έγκαταλειμμένων Μοναστηρίων Άγίας Μονής και Κυραλιμνωτίσσης, άναβαίνοντα κατ' έτος εις 2.500 περίπου γρόσια. Τάχρον

2ο
«Έν τη Έπαρχία Άρκαδίας (Βιάννου) υπάρχουν τά έξι σχολεία: Έν Έπάνω Βιάννω 1 άνωτερον εκπαιδευτήριον (Σχολαρχείον) συντηρούμενον υπό συνδρομών των Μοναστηρίων Μεραμβέλλου και Σητείας. Έν χωρίω χωρίω 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφορών των κατοίκων. Έν χωρίω Άμυρά 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφορών των κατοίκων. Έν χωρίω Άγιος Βασίλειος 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Έν χωρίω Συκολόγω 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Έν χωρίω Σύμη 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Και έν χωρίω Χριστό 1 Δημοτικόν συντηρούμενον διά συνεισφοράς των κατοίκων. Είς τά άνωτέρω Δημοτικά της Έπαρχίας Άρκαδίας κατανέμονται και τά εισοδήματα τών έγκαταλειμμένων Μοναστηρίων Άγίας Μονής και Κυραλιμνωτίσσης, άναβαίνοντα κατ' έτος εις 2.500 περίπου γρόσια. Τάχρον

• Συνέχεια στη σελίδα 2

ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΚΗΣ

Του κ. Ι. Φουρνάρη

Ένα φωτεινό άστρο, που λάμπρυνε και καταύγασε τον ουρανό της Όρθόδοξης Έλληνικής Έκκλησίας και άφησε πίσω του σβήνοντας βαθιά χαραγμένα ίχνη από τη δράση του και τό ευεργετικό του πέρασμα, ο άειμνηστος Πατριάρχης Μελέτιος Μεταξάκης.

Όταν μελετά κανείς τις πράξεις του, τά γραπτά του και τούς λόγους του, βλέπει ότι τον οδηγεί μιά συνεχής σκέψη και διάθεση για μεγάλα έπιτεύγματα, να δράσει, να άφελήσει και να άνυψώσει γύρω του τά πάντα, άτομα, Κοινότητες, Έκκλησία και λαό.

Ό ίδιος έλεγε και οι πράξεις του τό έδειχναν διαρκώς «ό βίος του ανθρώπου είναι βραχύς και διά τούτο πρέπει να σπεύδη, όσον τό δυνατόν, εις την εκτέλεσιν περισσότερων έργων κοινής άφελείας».

Έτσι πάντοτε έτρεχε, διαζόταν, και γι' αυτό, ενώ ή ποιμαντορία του στη Μητρόπολη των Άθηνών ήταν σύντομη, ή δράση του άπειρηναντίς ύπήρξε πράγματι έκτακτη, πολυσχιδής και παραδειγματική.

Εύφηνης και φιλόπονος, δραστήριος και ίκανότατος

και μάλιστα άκατανίκητος, εργαζόταν με ζήλο και σθένος, υπέρ της Όρθόδοξης Έκκλησίας και του συνδέόμενου με αυτήν Έλληνικού Έθνους.

Ό Μελέτιος ήταν, όσον ύπηρετήσε, ο εκκλησιαστικός συντομός μεταρρυθμιστής. Ό Μελέτιος προηγήθηκε της έποχής του. Άπ' ότου πέρασε, έβαλετάξη σε όλα, οικονομικά, εκπαιδευτικά, εκκλησιαστικά πράγματα. Ήταν ή προσωποποίηση της συστηματοποίησης. Έργάσθηκε για την Ένωση των Έκκλησιών και ήταν υπέρ του γάμου των κληρικών.

Τά χρόνια τά θεωρούσε σαν ένα όργανο για να φέρει σε πέρας τά καλά έργα, που ή φαντασία του προγραμματίζε και ή χριστιανική του ψυχή του έπέβαλλε να δημιουργήσει. Τό περίσσειμα του μισού του τό χρησιμοποιούσε για να σπουδάσουν φτωχόπαιδα και σε φιλάνθρωπα σωματεία και λουτζές έλεημοσύνης.

Στό ζενιθ της συνειδησεως του πομινίου του άνηψωθηκε, όταν μετά τό θάνατό του έγινε άπογραφή της περιουσίας του. Ό Μελέτιος γεννήθηκε την 21η Σεπτεμ-

(Συνέχεια στη σελίδα 3)

★ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ★

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	21205
Ίατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιόκηση Βιάννου	21206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	21230
Άγρονομείο Βιάννου	21006
Ειρηνοδικείο	21211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	21226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	21136
Ο.Τ.Ε. (Θλάθαι)	12
Ο.Τ.Ε (πληροφορίες)	21215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	21203

ΑΓΟΡΑΙΑ

Βασιλάκης Γεώργιος — Βιάννος	21239
Ζαϊμάκης Θεόφιλος — Βιάννος	21304
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	21103
Λασηθιωτάκης Γ. — Βιάννος	21355
Χατζάκης Ιωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. Χόνδρος	21101
Ψαρολογάκης Κων. Χόνδρος	21.109

(Για ύπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ:

Στό Χόνδρο ή Κλεοπάτρα σύζ. Ι. Ψαρολογάκη γέννησε αγόρι.
 Η Μαρία σύζ. Γεωργ. Νταδωράκη γέννησε κορίτσι.
 Στην Άθήνα ή Μαρία σύζ. Έμμ. Βασιλάκη γέννησε κορίτσι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ:

Στ' Αμυρά: Στέλλα Γ. Δασκαλάκη και Έμμαν. Άρβανιτάκης.
 Στό Ήράκλειο: Εδάρ. Α. Λασηθιωτάκη φροίτητρια Φαρμακείου και Σταύρος Ι. Μπαντουβάς.
 Έμμαν. Γ. Πετράκης από τόν Άγ. Βασίλειο και Χρυσούλα Π. Δοριάκη από τή Βιάννο.
 Στό Χόνδρο: ή Αικ. Μανταλάκη και Χρ. Σομαράκης.

ΓΑΜΟΙ:

Στήν Άθήνα: Νικ. Γ. Σομαράκης από τόν Άγ. Βασίλειο με τήν Μαρία Α. Ζερβάκη από τόν Ξενιάκο Έμπάρου.
 Στό Ήράκλειο: ό Έμμ. Δ. Γελασάκης από τή Βιάννο με τήν Εὐγενία Στ. Μανολιάκη από τόν Συκολόγο.
 Η Έβα Μ. Παπαδάκη Φιλολόγος με τόν Αιμίλιο Β. Μιριλλά Μαθηματικό.
 Στ' Αμυρά: Η Άμαλία Γ. Γεωργιαννάκη με τόν Γεώργ. Άντ. Βαρδάκη.
 Η Στέλλα Κονσολάκη με τόν Αντώνιο Ζουμάκη.
 Η Μαρία Αθ. Κονσολάκη με τόν Ιωάννη Γ. Ταμπάκη.
 Στήν Κάτω Βιάννο: Η Κατίνα Άγγουράκη με τόν Λευτέρη Γελασάκη.

ΘΑΝΑΤΟΙ:

Στό Χόνδρο: Η Καλλιόπη Έλ. Γιαμαλάκη
 Στήν Κάτω Βιάννο: ό Έμμ. Ι. Μανδαλάκης
 Στό Ήράκλειο: ό Απόστολος Ψαρολογάκης και Ζωή σύζ. Γ. Παπαδάκη.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Εὐχαριστοῦμε πολύ όλους όσοι με όποιοδήποτε τρόπο μᾶς συμπαροστάθηκαν στό βαρὺ πένθος για τόν θάνατο τῆς αγαπημένης μας συζύγου και μητέρας

ΖΩΗΣ ΠΑΠΑΔΑΚΗ

Ό σύζυγος Γεώργιος Παπαδάκης.
 Τά παιδιά Κώστας και Όλυμπία Παπαδάκη —

Μαρία και Γεωργία Τρουλάκη, — Μανόλης και Βικτωρία Παπαδάκη
 Τά εγγόνια, τ' αδελφια, ό λοιπό συγγενείς.

Εὐχαριστοῦμε θερμά όλους όσοι συμπαροστάθηκαν με όποιοδήποτε τρόπο στό βαρὺ πένθος μας για τόν χαμό τού ἀλησμόνητου πατέρα μας

ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΨΑΡΟΛΟΓΑΚΗ

Ίδιαίτερα εὐχαριστοῦμε αὐτούς πού εὐχαρίστωσ προσφέρθηκαν νά δώσουν αἷμα κατά τόν διάστημα τῆς ἀρρώστιας του καθώς και τούς γιατρούς και ἰδιαίτερα τόν κ. Στέφανο Κορτσιάκη και τόν προσοπικό τῆς κλινικῆς «Άσκληπιείο Ήρακλείου».

Ἐπίσης εὐχαριστοῦμε πάρα πολύ τούς κ. κ. Πολυχρόνη Κονταξάκη και Μανόλη Κόμη για τὰ καλά τους λόγια στην νεκρώσιμη ἀκολουθία.

Οικογένεια
 Α. Ψαρολογάκη

ΠΕΝΘΗ

ΜΑΙΡΗ ΓΕΩΡΓ. ΚΟΥΣΚΟΥΜΠΕΚΑΚΗ

Πέθανε στις 5 Ἀπριλίου και κηδεύτηκε μέσα σε γενικό πένθος και πλήθος κόσμου στη Θεσσαλονίκη, όπου ἄριστα είναι ἐγκατεστημένη ή κόρης της.

Ἐπὶ ἤρξε σύζυγος τού τέως Ἐνωμοτάρχου Χωροφυλακῆς, Γραμματέα τῆς Κοινότητος Βιάννου και ἐκλεκτοῦ ὑπαλλήλου τού 8ου ΚΤΕΛ Ἁρακλείου, ἀντιστασιακοῦ στους ἀγώνες τῆς χώρας μας Γεωργίου Έμμ. Κουσκουμπέκακη.

Η ἀξέχαστη Μαίρη, προσφυγικῆς προελεύσεως, ἦταν ἕνας εὐχάριστος τόπος, γεμάτη ἀπό εὐγένεια, ἀγάπη, αἰσθήματα ἀλληλεγγύης, πρόθυμη πάντοτε για ἐξυπηρέτηση παντός πάσχοντος συνανθρώπου της.

Ἄς είναι αἰωνία ή μνήμη της.

Βιάννος 10 — 4 — 1078
 Ν. ΕΜ. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

ΑΥΤΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

Τήν 5η Ἀπριλίου πέθανε ό γηραιός ἀγωνιστής τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστασεως και τραγικός μάρτυρας τῆς γερμανικῆς θηρωδίας Γεώργιος Ίω. Βερβελάκης. Ό θάνατός του προήλθε ἀπό χρό-

νια ἀρρώστια πού κληρονομήσαν στό σώμα του οι δύο σκολές πολεμικές συνθήκες, ή σκληρή ζωή και ό πόνος για τὰ κρουρηθέντα ἀπό τούς Γερμανούς τρία ἀνήλικα παιδιά του. Νομίζουμε πώς τόν τελευταίο τούτο δρόμο του γνωρίζει κάθε Βιαννίτης, γιατί ἔγινε θρόλος τόν μαρτύριο τούτου τῶν τριῶν παιδιῶν του στό μετόχι του πού βρίσκεται στόν «Κόρνια» τῆς Περιφέρειας Πεύκου, ἐπειδή ἐκεῖνα ἀνήθηκαν νά φανερώσουν στους ἄγριους Ναζί τήν κρύπτη τού πατέρα τους κατά τόν Σεπτέμβριο τού 1943.

Ό Γ. Βερβελάκης γεννήθηκε στό Κεφαλοβρούσι τόν 1901, όπου παρουσίασε ἀξιοζήλευτη δραστηριότητα, μετά ή στρατιωτικῆ του θητεία στά ἔτη 1923 — 1924 με τόν βαθμό τού Λοχία.

Ἐγινε ό ἰδρυτής τού Γ. Π. Συνεταιρισμοῦ Κεφαλοβρουσίου, τόν ὁποῖο ὑπηρετήσε δραστήρια ὡς πρόεδρος ἀπό τόν 1934 — 1946. Ἐπηρετήσε τήν ὁμώνυμη Κοινότητα ὡς πρόεδρος ή σύμβουλος σ' ὅλο τόν διάστημα μεταξύ τῶν ἐτῶν 1934 — 1960 με ποικίλη δραστηριότητα.

Ἀκόμα και γραμματέας της ἔγινε για ὀχρότο χρόνο ἀμισθί, φιλοξενώντας στό σπίτι του κάθε ὑπηρεσιακό παράγοντα και περιθάλποντας Βρετανούς στρατιώτες και βοηθώντας τους μέχρι τήν ἀναχώρησή τους ἀπό τήν Κρήτη. Για τήν ἀποστολή και βοήθειά του αὐτή τιμήθηκε με δίπλωμα τιμῆς ἀπό τῆς Βρετανικῆς Ἐπιτελείου. Ἐπηρετήσε ἀκόμη στην Ἐθνική Ἀντίσταση.

Η πατρίδα μας ἀναγνωρίζοντάς τον ὡς ἀγωνιστή τῆς Ἐθνικῆς Ἀντιστασεως τόν τίμησε με ἀνάλογο δίπλωμα, πού κηδεύτηκε, τήν 7η Ἰουλίου 1976 σύμφωνα με τόν Ν. Α. 179)69 ἀρθ. 12 παρ. 5α.

Πέθανε στό σπίτι τού γιοῦ του Νίκου, στόν Πεῦκο και κηδεύτηκε στη γεντειρά του τόν Κεφαλοβρούσι.

Ἄς είναι αἰωνία ή μνήμη του.
 ΣΤΕΛΙΟΣ Γ. ΜΑΝΔΑΛΑΚΗΣ
 Διδός
 Ξεῖνοι πού φεύγουν

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Γ. ΨΑΡΟΛΟΓΑΚΗΣ

Ό σεμνός, ό συνετός, τόν παλληγάρι πού τίμησε τὰ Ἑλληνικά ὄπλα, ό ἀγαπητός και σεβαστός ἀπ' όλους, δέν ὑπάρχει πιά στη ζωή. Πέθανε στις 5 τού Μᾶη και κηδεύτηκε στό Ήράκλειο, όπου ἔμμενε ἀρρωστος τὰ τελευταία χρόνια.

Τῆς κλάσεως τού 1921, στη Μικρά Ἀσία, ὡς ἐπιτεπός ἀκόλουθος τού τότε Συνταγματάρχου Ἀλεξάνδρου Παπάγου, διακρίθηκε σε πολλές μάχες και πήρε μετᾶλο πολεμικῆς ἀξίας και δύο βαθμούς.

Στή μάχη τῆς Κρήτης πήγε ἐθελοντής. Πῆρε μέρος στις μάχες τού Ἁρακλείου και ό Μουρέλλος τόν ἀναφέρει στην Ἱστορία του μεταξὺ ἐκείνων πού πολεμήσανε ἐθελοντικά.

Ό Ἀπόστολος Ψαρολογάκης ἦταν ἀπό τὰ ἰδρυτικά μέλη τῆς Ὀργανωσης Ραφτοπούλου, στην ὁποία ἦταν σύνδεσμος και πήρε μέρος σε πολλές τολμηρές ἐνέργειες πάντα με θάρρος.

Στό διάστημα ὅλης τῆς κατοχῆς φροντίσε για τήν τροφοδοσία τῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων ἀπό ἐράνους πού ἔ-

ΜΟΙΡΟΛΟΓΙΑ

— Ἐ Κατερίνη και Καλλιό, Γιαννίό μου κασακάρη, ἄμε νά πεις τ' ἀφέντη σου πουλιά τόν τόν ζευγάρι. Κι ἄμε, καλέ μου, νά τού πεις ποιό θούϊ νά κοντέψω, μπά και ξαναγιαγίερετε, παιδιά μου, νά τόν ζέψω.
 — Ἐξε ναμάτους ἦθαφα κι ἔφτα με τόν γαμπρό μου κι ἐσφάλισε τόν σπῆτι μου και δέν τ' ἀνοίγω μπλιό (μου).

— Τόν γαλανό σου τόν ἴστυλα, Καλλιό μου, στό Καλάμι, κοντό και νά τῶν πρέπει σικιάς ἄκεις πού θά τόν (βάλει;)
 (Τά εἶπε γυναίκα πού πέθαναν ὄλα τὰ παιδιά της κι ό ἀντρας της στη γρίππη τού 1918).

— Ποτέ μου δέν τόν ἦκουσα τόν νοῦ μου νά λιγάνει, μόν' ὄντεν ἐχρειάστηκε, Μαριό μου, τόν λιθάκι.
 (Τά εἶπε ἕνας γέρος πού εἶχε πεθάνει ή γυναίκα του).

— Ἄμε χαϊρέτα μου τήνε, ἀξάδερφε, τή γρά μου και πέ της πῶς με κάνουνε ὀδομάδες τὰ παιδιά (μου).

Και πέ της πῶς ὀγλήγορα πουλιά τόν τόν ζευγάρι, γιατί δέν κάνω δίχως της και νά ῥθει νά με πάρει.
 (Τά εἶπε ἕνας γέρος πού εἶχε πεθάνει ή γυναίκα του).

— Γύρω τριγύρω κρέμονται, καλέ μου, τ' ἄρματά σου, μά πού' ν' τ' ἀρερικό παιδί νά στέσει τ' ὄνομά σου;
 (Τά εἶπε γυναίκα, πού ό ἀντρας της ἦταν καπετάνιος).

— Στόν Ἄγιο Χαράλαμμο ἦταξα τόν μουλάρι νά γιάνει ό πατέρας μου νά τόν φορτώσω λάδι. Στόν Ἄγιο Χαράλαμμο δέ θά ξαναπατήσω και ὄντεν είναι ή χάρη ντου δέ θά τότε ξεργήσω
 — Ταβέρνες μήν ἀνοίξετε ὄς τῶν σαράντα μέρες κι ἐπόθανε ό πατέρας μου πού πῆνε τῶν καφέδες.

— Νά σύρω θέλω μιά ψωνή τόν τέλι νά χτυπήσω, ν' ἀκούσει ό Χαράλαμπος νά τού τηλεφωνήσω.
 Νά σύρω θέλω κι ἄλλη μιά ν' ἀκούσει κι ό Χατζά (κης)
 νά ῥθει νά τόν μοιράσομε τόν μπλιά πολύ φαρμάκι (Τά εἶπε κοπέλα ἀπό τῆς Μουριές στό θάνατο τού πατέρα της).

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

στην Ἐπαρχία μας

(Συνέχεια ἀπ' τή σελίδα 1)

17 γυναίκες πού ἦξεραν γράμματα, 8 στό Ἄγιο Βιάννου, 7 στό Ἄγιο Ἄγιο Βασιλείου και 2 στό Ἄγιο Μουριών.

Ἄπό ἐπετηρίδα τῶν Δημοτικῶν Σχολείων τού 1953 παίνομε τὰ παρακάτω στοιχεία για τὰ σχολεία τῆς ἐπαρχίας μας. Τόν Δημοτικό Σχολείο τῆς Ἄνω Βιάννου εἶχε 185 μαθητές τόν 1953, τού Ἄγιου Βασιλείου 84, τῶν Ἀμυρών 140, τού Βαχου πού ἰδρύθηκε τόν 1928 εἶχε 36 μαθητές, τού Καλαμιού 51, τῆς Κάτω Βιάννου 32, τού Κεφαλοβρουσιού 35, τού Κρεβατᾶ πού ἰδρύθηκε τόν 1929 εἶχε 14 μαθητές, τού Πεύκου 57, τῆς Σύμης 44, τού Συκολόγου 46 και τού Χόνδρου εἶχε 81 μαθητές. Στήν Ἄνω Βιάννο πρῖν ἀπό τόν 1900 και στόν Ἄγιο Βασίλειο ἀπό τόν 1904 λειτουργοῦσε και χωριστό Παρθεναγωγείο. Ἄπό τόν 1929 ὄλα τὰ σχολεία ἔγιναν μονοκλάσσια και χωριστά.

Ἄπό τόν 1929 ὄλα τὰ σχολεία ἔγιναν μονοκλάσσια και χωριστά Παρθεναγωγεία. Ἄπό τόν 1929 ὄλα τὰ σχολεία ἔγιναν μονοκλάσσια και χωριστά Παρθεναγωγεία. Ἄπό τόν 1929 ὄλα τὰ σχολεία ἔγιναν μονοκλάσσια και χωριστά Παρθεναγωγεία. Ἄπό τόν 1929 ὄλα τὰ σχολεία ἔγιναν μονοκλάσσια και χωριστά Παρθεναγωγεία.

Μέ τόν βασικό Νόμο 82 τῆς Κρητικῆς Πολιτείας τού 1899 «περί Ὀργανισμοῦ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως» ὀρίζονται μεταξὺ ἄλλων και τὰ ἔξης:

«Τήν Τετάρτην ἐκάστης ἐβδομάδος ἀπό τῆς 2 μ.μ. ὄρας οι μαθηταὶ ὀδηγοῦνται ὑπό τῶν διδασκάλων εἰς χωρογνομωστικᾶς και φυσιογνομωστικᾶς ἀδρομάς» (ἀρθ. 23). ὀρίζεται ἐπίσης ὄτι σε κάθε Δημοτικό Σχολείο προσαρτάται κῆπος ή ἀγρός παραγοσόμενος ἀπό τήν κοινότητα, για νά ἀσοῦνται οι μαθητές με τήν ὀδηγία τού δασκάλου στά γεωργικά ἔργα.

«Κατά πᾶσαν Κυριακήν ή ἐπισημον ἑορτήν οι ἐν τῆ ἔδρα τού Σχολείου μαθηταὶ ὀδηγοῦνται ἐκ τού σχολείου

ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΜΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

Κλιμάκιο τού Συλλόγου Βιαννιτῶν τῆς Ἄθηνας, με τήν εὐκαιρία τῶν ἑορτῶν τού Πάσχα, ὀργάνωσε μιά πολιτιστική ἐκδήλωση στην ἐπαρχία μας με τήν προβολή τῆς κινηματογραφικῆς ταινίας «Τόν θάρυ πεπόν» σε σκηνοθεσία Τάσου.

Ἡ προβολή ἔγινε τή Δευτέρα τού Πάσχα στη Βιάννο και στόν Ἄγιο Βασιλείο. Παρά τῆς τεχνικῆς δυσκολίας και τήν ἔλλειψη τῆς κατάλληλης προτομασσίας, ή προσπάθεια τού Συλλόγου σμειώσε ἐπιτυχία κι ό κόσμος πού παρακολοῦθησε ἔμμενε ἀρκετά ἰκανοποιημένος.

Τόν ἴδιο κλιμάκιο φωτογράφησε χαρακτηριστικά τοπία και ἀπόψεις πολλῶν χωριῶν, στό πλαίσιο τῆς προσπάθειας για μιά γενικότερη προβολή τῆς ἐπαρχίας μας.

Πιστεύομε πῶς τόν ἐκίνημα για τέτοιες πολιτιστικές ἐκδηλώσεις θά συνεχιστεῖ εἶτε ἀπό τόν «Διαβάτη» εἶτε ἀπό ὄποιοδήποτε ἄλλο. Με τήν εὐκαιρία πάντως τὰ Β. Ν. συνιστοῦν σε ὄσους θά ἀχολληθοῦν στό μέλλον με τέτοιες ἐκδηλώσεις νά μη λησμονοῦν ὄτι για μεγαλύτερη ἐπιτυχία τους, ἐκτός ἀπό τήν ἐπιλογή τού ἔργου, τόν ὄποιο πρέπει νά θρῖσκειται μέσα στό διαφέροντα αὐτῶν πού θά παρακολοῦθησοῦν, χρειάζεται και σωστή ὀργάνωση.

Γ' αὐτό είναι ἀπαραίτητη ή συγκρότηση ὀργανωτικῆς ἐπιτροπῆς, πού θά μελετήσει τόν θέμα και θά προσέξει σε ὄρισμένα σημεία, ὄπως είναι:

- 1) Ἡ ἐπιλογή τού τόπου και τού χρόνου για τήν ἐκδήλωση.
- 2) Ἡ ἔγκαιρη γνωστοποίηση σ' αὐτούς πού πρόκειται νά πάρουν μέρος, με προφορικῆς ή γραπτῆς ἀνακοινώσεως.
- 3) Μιά μικρή κατατοπιστική εἰσαγωγή.
- 4) Ἡ συνοδεία μουσικῆς και τραγουδιῶν, πού θά καλύπτουν τὰ διαλείμματα και τυχόν παρουσιαζόμενα κενά, για νά συγκροτοῦν τόν διαφέρον τού κοινού και νά δημιουργεῖται ἀνία.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Τόν Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο Κάτω Βιάννου ἐκφράζει θερμότατες εὐχαριστίες πρὸς τόν ἀξιότιμο Διευθυντή τῆς Ἐπορίας Βυζαντινῶν Ἀρχαιοτήτων Κρήτης κ. Έμμ. Μποροτόδακη, για τή συνετή καθοδήγηση του ἐκτελέστηκαν ἄφωγα οι ἐργασίες για τή συντήρηση και στήριξη τού ἀξιολογότατου για τῆς σωζόμενης ἀγιογραφίας του ἱεροῦ μας βυζαντινοῦ ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τού Χριστοῦ. Τέτοιοι ἐπιστήμονες τιμοῦν τόν τόπο και συμβάλλουν στην προβολή και τήν πρόοδο τῆς πατρίδας μας.

Τόν Ἐκκλησιαστικό Συμβούλιο Κάτω Βιάννου Ἁρακλείου.

ὑπό τῶν διδασκάλων ἐντάξει εἰς τήν ἐκκλησίαν ἐν τε τῶ ἐσπερινῶ και ἐν τῆ λειτουργίῳ» (ἀρθ. 25). Τούς μαθητές πού κατοικοῦσαν ἔξω ἀπό τήν ἔδρα τού σχολείου, ὀδηγοῦσε στην ἐκκλησία μαθητῆς ὀριζόμενος ἀπό τόν δάσκαλο, ὄ ὄποιοι ὀφείλε νά ἀναφέρου τούς μαθητές πού ἀπουσίαζαν ή ἀτακτοῦσαν, στην ἐκκλησία (Συνεχίζεται)

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ

Μηνιαία εφημερίδα στην υπηρεσία των άπανταχού Βιαννιτών.

Έκδοτης — Διευθυντής Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ

Όδός 1866 άριθ. 110, τηλ. 282.808

Φιλολογική επιμέλεια κειμένων Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ

Υπεύθυνος Τυπογραφείου ΓΙΑΝΝΗΣ ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ

Θαλήτα 8 — Τηλ. 284909 — Ηράκλειον

Ετήσιες συνδρομές

Ίδιωτών δρχ. 150 Κοινοτήτων — Σχολείων — Ένοριών » 300

Έμβάσματα: Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ

Επιστολές για την ύλη:

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ: 1866 άρ. 110 Ηράκλειο Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗΣ: Καποδιστρίου 37 Ηράκλειο. Χειρόγραφα δημοσιευόμενα ή μη δέν επιστρέφονται. Τά ένυπόγραφα έρρα έκφράζουν τις απόψεις των συγγραφέων.

ΠΕΡΑΣΜΕΝΟΙ ΚΑΙΡΟΙ ΚΑΙ ΤΥΠΟΙ

ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΛΑΤΑΝΟ

Του κ. Δ. ΚΟΥΦΑΛΙΤΑΚΗ — ΒΙΑΝΝΙΤΗ

Άμφιθεατρικά στη ρίζα της νότιας παραλίας της Δίκης είναι κτισμένη ή Βιάννος. Τή σκούφια της τή δένει του Λιθινοῦ πελάγους ό καυτός νοτιάς και τά πόδια της καλυμποῦνε στον καταπράσινο έλαιώνα της. Οί κάτοικοί της, φιλήσχοι και ειρηνικοί άνθρωποι, άσκολοῦνται κυρίως με τή γεωργία. Τό λάδι είναι τό κύριο εισόδημα του Βιαννίτη, γι' αυτό και τά τελευταία χρόνια ό τόπος έχει γεμίσει με καινούργια λιόφρυτα.

Τά παλιά χρόνια, ή Βιάννος είχε πολλούς και καλούς τύπους. Οί μορφές τους είναι ακόμα χαραγμένες στη μνήμη μας όπως και οι ιστορίες και τ' ανέκδοτά τους, που τις περισσότερες φορές ήταν αυτοσχέδια.

Κάτω άπ' τον Πλάτανο μαζευόντουσαν στην κάψα του καλοκαιριού και στις ώρες της αναδουλειάς, για να πιουν τον καφέ τους και να περάσουν την ώρα τους με τις ιστορίες αυτές και τ' ανέκδοτα, σκορπώντας τό γέλιο στις συντροφιάς. Στην άκρη του πλακόστρωτου, που βρίζεται κάτω άπ' τον ίσιο του γεροπλάτανου, ήταν και είναι ακόμα και σήμερα ό μύλος του Καρπαθονικολή, μόνο που ή μυλόπετρα έχει πάψει να γυρίζει πηδ πολλού και τό ζουριγύ είναι σκεπασμένο με τάβλες.

Καλός άνθρωπος ό μακαρίτης ό Νικολάκης, νοικοκύρης μά και καλός τύπος της εποχής, άστειρευτη πηγή άπό ιστορίες και ανέκδοτα μά κι έτοιμόλογος ό Θεός σχωρέσει τον. Όλοι οι χωριανοί πήγαιναν εκεί, για να απολαύσουν αυτόν πιότερο παρό τή δροσιά του πλατάνου

Κάποια μέρα λοιπόν μία συντροφιά που είχε έρθει στον πλάτανο για τον απογευματινό της καφέ έπιασε τό κουβεντολόι. Η συζήτηση, που σιγά σιγά άρχισε να φροντάνει, στρέφεται γύρω άπό τή Ρωσία. Μιλάνε για τήν επανάσταση, για τον Τσάρο, τους Κοζάκους και τους μπολσεβίκους. Ό Καρπαθονικολής κάθεται στην άκρη της κανκάρας του πλατάνου και με ένα τριτσέτο πελεκά μά σφακόβεργα να κάμει, λέει, μία φουσιόροκα. Άκοδει τήν κουβέντα, μά δέ μιλά. Φαίνεται σαν κάτι να συλλογάται, κάπου — κάπου ένα έλαφρό χαμόγελο διαγράφεται στο πρόσωπό του. Για μία στιγμή ένας άπό τή συντροφιά, θέλοντας να βάλει στην κουβέντα τό Νικολάκη, φώναξε:

— Δέ λές πρώτα τουλόγουσου, σύντεκενε Κοκόλη; — Είναι να πώ γώ, σύντεκενε, τουλόγου σας τά κατέχετε όλα. Κι άφήνοντας τά σόνεργά του στη ρίζα του πλατάνου σηκώθηκε και τράβηξε κατά τό μύλο, μπήκε μέσα, χάλασε τ' άλεύρι και ξαναπόρισε πηδώντας τό κατώφλι τοῦ πόρτας. Πήγε πάλι τό μέρος που είχε άφήσει τά σόνεργά του, παραμέρισε με τή χέρα του τό φουντουλούκι τοῦ θράκας του και κάθισε πάλι στην άκρη τοῦ κανκάρας. Έσκυψε ύστερα και πήρε τή σφακόβεργα, τή χτύπησε στο πλακόστρωτο, σαν τό δάσκαλο που κτυπά τή βίτσα όταν θέλει να έπιβάλλει τήν τάξη, και φώναξε με βαριά και επιβλητική φωνή:

— Μεγάλη χώρα, μορρέ παιδιά ή Ρουσία! άν δέν με γελοῦν τ' αυτιά μου, γι' αυτήν θαρωῦ πώς ροζονάρετε, και χωρίς να περιμένει άπάντηση συνέχισε. Κι έχει και κάτι κάμπους, μά τί κάμπους! Λέμε δά κι έμεις πώς έχουμε, λέει, κάμπους στη Μεσαρά! Έκειά να δείτε, μορρέ κοπέλια κάμπους, να προπατείς θεόψυγά μου μερονύχτα και προπατημό να μίν έχουνε. Έ! μορρέ κοπέλια, και να τσί 'χαμε μία χρονιά να τσι στείρομε στάρι να χορτοψομίσει ό κοσμάκης.

Και πού τά 'δες έδά τουλόγου σου τουτανά, σύντεκενε; Ό Νικολάκης πήρε φωτιά και χωρίς να χάσει καιρό φώναξε. — Πού τά 'δα; Γρουκάτε τουλόγου σας, άν είστε χριστιανοί. Ντά ξεγνάς, σύντεκενε, πώς τοτεσάς άπου κάνανε τήν επανάσταση οι μπολσεβίκους τό κουβέρνο ή πεψε ή άποπαε ένα μιχτάρι να συντροφίμουνε, λέει, ώρα μάη, τον Τσάρο; — Έβουτονά, σύντεκενε, τό κατέγω μά τό άλλο;

— Πιού άλλο; Δέν έχει άλλο. Έτοτεσάς, πού λέτε, ήμουνα και γώ στρατιώτης και με πήρε και μένα τό σκέδιο μαζί με τό άλλους και πήγαμε να πολεμήσουμε τσι μπολσεβίκους. Θεόψυγά μου, σύντεκενε, μά ερωθήθηκα πώς ήθελα να τ' άφήσω εκεί τά κόκαλά μου, μά ήδωκε ό Θεός ό μεγαλοδύναμος και τά ξανάφερα πίσω στον τόπο μας.

Νά θωρούσατε, μορρέ κοπέλια, κειουσάς τσι Κογιόλους... — Κοζάκους τσι λένε σάντολε. — Τό ίδιο κάνει, μορρέ παιδί μου, είναι, να μάλώσουμε θέλει δά; είχανε, πού λέτε, κάτι μεγίγρια και κάτι σπάδες και σπιρουνίζανε τά μεγίγρια κι άπό έούρνανε τσι σπάδες άπ' τά θηράργια και κόβανε τσι κεφαλές σαν τσι άγκαβάνους. Έ! Παναγία μου, πώς είδε τό Θεό και δέν τον έφοθήθηκε! (Συνεχίζεται)

Επιστολές αναγνωστών

Άχαρνές 19)4)1978

Άγαπητά

Άγαπητά

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

«ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ ΝΕΑ»

Με μεγάλη χαρά και λαχτάρα σας διαβάζω κάθε μήνα.

Σας συχαίρω για όλες τις προσπάθειες και τον αγώνα που κάνετε να ζωντανεύετε τόσο ώραία τον άγαπημένο μας τόπο, και πολύ περισσότερο σ' έμάς που ζούμε έδω στην ξενιτιά. Η μεγαλύτερη χαρά και ό θάλασμος στον πόνο της λαχτάρας που ζούμε μακριά από τό τόπο μας είναι έσύ ή εφημερίδα μας.

Σας εύχαριστώ

ΓΕΩΡΓ. Ν. ΣΩΜΑΡΑΚΗΣ

Σάν Βιαννίτης κι έγω αισθάνομαι τήν ανάγκη να εύχαριστήσω όλους εκείνους που είχαν τήν ιδέα της έκδόσεώς σας. Ό πρώτος χρόνος της ζωής σας είχε μεγάλη έπιτυχία και βαθιά άπήχηση στις καρδιές των Βιαννιτών.

Στό μικρό αυτό χρονικό διάστημα καταφέρατε άπ' ένός μεν να φέρετε σ' έπαφή όλο τό Βιαννιτόκοσμο με τή γενέτειρα, άπ' έτέρου δέ πετύχατε τήν προβολή της έπαρχίας μας καθώς και των τόσο παραμελημένων προβλημάτων της.

ΔΗΜ. Χ. ΚΟΥΦΑΛΙΤΑΚΗΣ

«Βιαννίτης»

Στίχοι συνεπαρχιωτών ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ...

Είπαν οι ψυχολόγοι πώς θα πρέπει να μη φοβίζον οι μητέρες τά παιδιά τους με μάγισσες, θρυκόλακες κι άγρια ζώα, σαν θέλουνε σωστά να μεγαλώσουν και να μίν έχουνε μετά φοβίες. Κι αυτές, έκοίταζαν ή μία τήν άλλη, γιατί άκούγαν κάτι τό καινούργιο. Είχαν στο σύνολό τους τότε άποφασίσει, τή συμβουλή πιστά να εφαρμόσουν. Και γύρισαν στα σπίτια τους κατόπι, με τό μυαλό γεμάτο από σκέψεις. Κι ή καθεμιά γελοῦσε μ' ειρωνεία, γι' αυτή τών ψυχολόγων τή «θλακεία». Αυτά που λέγαν τώρα αυτοί γινόταν; Χωρίς θρυκόλακες θα μεγαλώναν τά παιδιά τους; Κ. Κ

ΜΑΝΤΙΝΑΔΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΟ

(Στην προσπάθειά μου να καταγράψω ό,τι δημοτικά τραγούδια υπάρχουν στον τόπο μου θρήκα και τό παρακάτω στιχοπλεγμένο αλφάβητο. Μισοφαγωμένο άπό τον πανδαμάτορα χρόνο, τό δίνω στη δημοσιότητα μήπως ή εφημερίδα αυτή πέσει ποτέ σ' ανθρώπους που θα μάς βοηθήσουν να τό άνεσύρομε από τήν καταπαχή της άρνας).

Α

Άλφα θ' άρχισω να σου πώ και θέλω να με θάλεις στον κρυσταλλένιο σου λαϊμό και στη γλυκιά σου (άγκάλη).

Β

Βήτα Βασιλικός σγουρός μέσα σε περιβόλι Έτσι 'ναι τό κορμάκι σου και τό ζηλεύουν όλοι.

Γ

Γάμα γαμπρός επιθυμώ να γίνω που κυρού σου, γιατί πολύ μ' άρέσουνε οι τρόποι του κορμιού σου.

Δ

Δέλτα θεά και άθεα στον κόσμο τό μεγάλο, ώσαν έμένα μπιστικό δέ θ' άγαπήσεις άλλο.

Ε

Έψιλον ύφιλον δεντρί ψηλά και δέ σε φτάνω. Παρακαλώ στον όικο σου να πέσω να πεθάνω.

Ζ

Ζήτα ζωγράφος θα γενώ για να σε ζωγραφίσω, να σε βαστώ στον κόρφο μου να μη σου λησμονήσω.

Η

Ήτα ήμέρα λαμπερή μου φαίνεται πώς είναι, όταν προθάλεις και σε δώ, ήλιε μου με τ' άχτίνες.

Θ

Θέλω να γίνεις φθισικός, μά όχι να πεθάνεις, για να περνώ κάθε πρωί να σε ρωτώ είναι κάνεις.

Ι

Γιώτα γιοφύρι θα γενώ, μικρή μου, να περάσεις κι από τά παραθύρια σου σκύψε να μ' άγκαλιάσεις.

Κ

Κάπα καπανταής παπάς έδώκαμε μαχαίρι και δέ μάς ξεχωρίζουνε άδέ γενοῦμε ταίρι.

Λ

Λάμβδα λαίμη θα γενώ νερό να με γεμίσεις, να πίνεις να δροσίζεσαι, να μη μου λησμονήσεις.

Μ

Μάνα που σε 'καμενε έσε μ' έκαμενε και μένα, και σ' έχω γράψει στο χαρτί με της καρδιάς τό αίμα.

Ν

Νύχτα και μέρα περπατώ για να σε άνταμώσω, λόγο από τ' άχειλάκι σου να θγάλω να μερώσω.

Γ. ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΟ

Γ. Δ. ΧΡΗΣΤΑΚΗ

Μεταφέρθηκε στην πολυκατοικία που κτίστηκε στο σημείο όπου θρισκόταν προηγούμενα, στην είσοδο της άγοράς στο Βαλιδέ Τζαμί.

Με τήν εύκαιρία εύχαριστεί όλους τους πελάτες του, που με τή συμπαράστασή τους στους όκτώ μήνες της ταλαιπωρίας του με τις δύο μεταφορές που έκανε, του έδωσαν τή δυνατότητα να ξεπεράσει τις δυσκολίες που συνάντησε.

Τώρα τους περιμένει στο καινούργιο κατάστημα, πρόθυμος για κάθε έξυπρήτηση.

Λαογραφικά

Μεγαλοβδόμαδο

Γράφει ό κ. ΓΙΩΡΓΗΣ ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ

Μεγάλη Δευτέρα Μεγάλη Τρίτη Μεγάλη Τετάρτη Μεγάλη Πέμπτη Μεγάλη Παρασκευή Μεγάλο Σάββατο

Μεγάλη μαχαίρα Μεγάλη κρίση Μεγάλη ζάλη Ό Χριστός καταπέφτει Μεγάλη ταραχή Ό κόσμος άνω κάτω

Μεγάλο μου Σάββατο και πώς να σε περάσω άπου 'χεις πέντε ταχινές και πέντε μεσημέρια και πέντε άπομεσημέρα κι όλάκερη είν' ή μέρα.

Τή Μ. Τετάρτη στο χωριό μου σπέρνουν τον κήπο για να γενεί καλός και να μίν ψυριά.

Τή Μ. Πέμπτη οι γυναίκες βάφουν τά αυγά τήν ώρα που ό παπάς λειτουργεί στην εκκλησία, για να βαστούν τά αυγά βραστά ένα χρόνο.

Τή Μ. Παρασκευή δέν κάνουν δουλειά καμιά, δέ λούζονται, δέν παρασέροννε, γιατί γεμίζει τό σπίτι καθρομαιοῦνες.

Τό βράδυ στον Έπιτάφιο άποκάτω βάνουν τά κοπέλια και κάθονται για να τους περνοῦν οι άρρώστους που έχουν.

Τό βράδυ που κάνομε τήν περιφορά του Έπιταφίου πιστέουμε πώς άπ' όπου περάσει δέ φαντάσει (δηλαδή δέ βγαίνουν φαντάσματα).

Τήν Κυριακή του Πάσχα μαζεύουν τον άθο άπ' τή φουνάρα και κοιμίζον μ' αυτόν τό κήπο, για να ψοφούν οι ψύλλοι.

Τήν πρώτη μέρα του Πάσχα όσοι άντέξουν να μη πιούν νερό θα άντέχουν και τή δίμα τό καλοκαίρι.

Όσοι θέλουν να μίν πονούν τά νεφρά τους τήν Κυριακή του Πάσχα πιάνουν τήν άλυσίδα του καμπαναριού και παίζουν δυό καμπανίες.

Η ΣΤΑΥΡΩΜΕΝΗ ΑΓΑΠΗ

(ΠΡΟΖΑ)

Τεντώθηκε ό πόνος πάνω από τό κοτσάνι του και σκορπίστηκε ή γύρη του άπό τά ματωμένα χέρια της Λύτρωσης!...

Γλύστρησε άπό τό κατώφλι του άπείρου κι εύθους άνοιξε ή γής τήν καρδιά της και τον έκλεισε στους κτύπους της.

Μυρμήδικος τοῦτος στο σφιζίμο της γής!...

Σπέρνει τά δάκρυά του στην πρώτη στάλα της αύγής κι εύθους τά σύννεφα άπλώσανε πανιά!...

Ξαστέρωσε ό ούρανός!

Τέντωσαν τις χορδές τους οι άχτίδες κι αναλύθηκε σε τραγούδι τό φως!

Φιλήθηκε τοῦτο με τό βλέμμα της άστραπής, τσακμάκισε τά σπλάχνα της θροντής, άναψαν οι πυρσοί στις καρδιές κι έγινε όμοούσια ή καρδιά του άπεί-

Η ΤΡΙΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Μέχρι σήμερα σ' όλους μας είναι γνωστή μόνο ή πρώτη και ή δεύτερη Άνάσταση. Μία παράδοση στο χωριό μου μιλά και για τριτή Άνάσταση. Είναι δημιούργημα της φαντασίας του λαού και έχει τις βάσεις του στο ότι ό παπάς τό Μ. Σάββατο ψέλνει άναστάσιμα τροπάρια.

Πιστεύουν δηλαδή πώς τό Μεγάλο Σάββατο τό πρωί έχει άναστήσει ό Χριστός, τό συνδέουν δέ αυτό με τό έξής γεγονός:

Η Μάρθα κι ή Μαγδαληνή και του Λαζάρου ή μάνα και του Ιακώβ ή άδερχή πήγαν να άλείψουν τό σώμα του Ίησού τό Μ. Σάββατο τό πρωί. Βρήκαν όμως άδειο τον τάφο και γύρισαν και τό είπαν. Άλλά έπειδή ήταν γυναίκες, δέν τις πίστεψαν με τό γνωστό αιτιολογικό πώς οι γυναίκες λένε ψέματα.

Έτσι έξηγοῦν πώς ό παπάς τό Μ. Σάββατο ψέλνει άναστάσιμα τροπάρια, μά δέ λέει στο ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ.

15 του Άπριλίη 1978

Γ. ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ

ρου, στη στιγμή του μεγάλου σεισμού που όλες οι άλυσίδες σπάσανε με μιές στην ήττα του θανάτου.

Δέσανε στα κουρέλια τους τό μηδέν!

Έφτασε ή ψυχή στην ανδρότρητά της και ζει τό μεγάλο της νόημα!

Τό Νόημα που ήρθε πίσω άπό τήν ψηλότερη κορφή της έλπίδας, πίσω άπό τή σιωπή και τή μελωδία των άστρων, πίσω άπό τό λαμπύρισμα του ήλιου, πίσω άπό τους λογισμούς της καρδιάς!

Είναι ή αγάπη — τό μεγάλο νόημα — που σκορπίστηκε στο κορμί της γής άπό δυό χέρια Σταυρωμένα!...

ΣΤΕΛΛΑ ΠΑΡΑΣΚΑΚΗ

Καθηγήτρια

ΜΕΛΕΤΙΟΣ ΜΕΤΑΞΑΚΗΣ

Συνέχεια από τή σελίδα 1
βρίουν 1871 στο Χωριό Παράσις Βιάννου (στην Έπαρχία Βιάννου υπαγόταν τότε κι ό Παράσις).

Τό κατά κόσμον όνομά του ήταν Έμμανουήλ. Πρωτότοκος γιος του Νικολάου Μεταξάκη και της Μαρίας Άντωνίου Προβατάκη. Τό άρχικό όνομα της οικογένειας του ήταν Δαγαλάκης, ό πατέρας του όμως Γεώργιος Δαγαλάκης, έπειδή ή άσχολια του ήταν ή μεταξουργία, είχε και τό παρωνύμι Μεταξάς. Τά παιδιά του κρατήσανε για όνομά τους τό Μεταξάκης, που έμεινε έκτοτε στην οικογένεια. Είχε ό Μελέτιος τέσσερα άδέρφια — δυό κο-

ρίτσια και δυό άγόρια — και ό πατέρας του διακρίθηκε στους άγώνες κατά των Τούρκων για τήν τόλμη του και τήν ανδρεία του. Ήθελε τον πρωτότοκο γιο του τον Μελέτιο μορφωμένο. Έτσι, όταν ήλθε κάποιος δάσκαλος στον Παράσι άπό τήν Ίεράπετρα του 'δωσε τό Μελέτιο τεσσάρων μόλις ετών μαζί του και πήγε στο σχολείο. Έκει οι δασκάλοι έμειναν έκπληκτοι άπό τήν εύφρονα και όξύνουιά του. Άπό τήν Ίεράπετρα έφυγε ξαφνικά και πήγε με τά πόδια στο Ηράκλειο για να γυρίσει πάλι στο χωριό μετά δύο μήνες.

(Συνεχίζεται)

Η καλλιέργεια τής μπανάνας στην περιοχή μας

(Συνέχεια απ' τή σελίδα 1)
πλευρά θά έγκαταλείπεται ή καλλιέργεια και από τήν άλλη πιθανώς να μελετάται ή διατήρησή της.

Στή φάση αυτή ό συνεταιρισμός θά μπορούσε να παίξει ένα σοβαρό ρόλο. Συνεταιρισμός χωρίς μικροεγχειρισμούς και μικροσυμφέροντα. Και τό λέμε αυτό με πικρία, γιατί σήμερα υπάρχουν στην περιοχή δυό συνεταιρισμοί. Και οι δυό τους ύποαπασχολούνται, έπιβαρύνουν όμως διπλά τό προϊόν. Και τό προϊόν σαπίζει, όπως είπαμε, είτε στή στάφυτά είτε στίς άποθήκες.

Έκείνο πού θά μπορούσαν να κάμουν οι εκπρόσωποι τών μπανανοκαλλιεργητών και πού θά είχε στή συνέχεια ευεργετική επίδραση είναι να ύποχρεώσουν τους άρμόδιους να δεχτούν τήν κοινή διάθεση τής ξένης και ντόπιας μπανάνας.

Ίσως να παρουσιάζει μεγάλες δυσκολίες στην πραχτική έφαρμογή του ένα τέτοιο μέτρο. Άλλά έχουμε τή γνώμη ότι όλα ξεπερνιούνται με καλή θέληση. Τι σημαίνει όμως κοινή διάθεση; Σήμερα ξέρουμε ότι ή παραγωγή μας μόλις καλύπτει τό 1)5 τών άναγκών τής χώρας σε μπανάνες. Έτσι κάθε έμπορος πού πουλεί μπανάνες του έξωτερικού να άναγκαστεί να δίνει στην παραπάνω άναλογία και μπανάνα ντόπιας παραγωγής. Παράδειγμα. Έστω ότι κάποιος άγοράζει 1 κιλό μπανάνες και τις θέλει έξωτερικού. Ό έμπορος ύποχρεωτικά θά του δώσει 700 γραμμ. μπανάνες του έξωτερικού και 300 γραμμ. μπανάνες του έσωτερικού. Έχουμε τήν γνώμη ότι, άν παρθεί και έφαρμοσθεί ένα τέτοιο μέτρο, όχι μόνο θά λύσει θραχυπρόθεσμα τό πρόβλημα τής μπανάνας αλλά και θά έπιδράσει θετικά στίς άποφάσεις πού θά παρθούν για τήν όριστική λύση του προβλήματος τής καλλιέργειας τής μπανάνας στή χώρα μας. Πέρα όμως από αυτό, ή λύση αυτή εύνοεί και τήν έθνική μας οικονομία, γιατί έτσι θά λιγοστέψουν οι εισαγωγές μας και θά περιοριστεί τό συνάλλαγμα πού έξάγεται γι' αυτόν τόν σκοπό.

Η μακροπρόθεσμη πλευρά του προβλήματος είναι πιά σημαντική. Γιατί απ' αυτή θάέξαρτηθεί άν θά συνεχιστεί ή καλλιέργεια τής μπανάνας στή χώρα μας ή θά έγκαταλειφθεί. Γι' αυτό κάθε παράγοντας πού μπαίνει στην καλλιέργεια πρέπει να έξεταστεί άναλυτικά, με μεγάλη προσοχή, έτσι, πού κάθε συμπέρασμα ν' άνταποκρίνεται στην πραγματικότητα. Διαφορετικά ύπάρχει κίνδυνος να καταδικαστεί ή καλλιέργεια, χωρίς αυτό να είναι άληθινό.

Γράψαμε στην άρχή ότι ή καλλιέργεια τής μπανάνας στην περιοχή μας δεν γίνεται όπως πρέπει να γίνεται. Τό άποτέλεσμα είναι ή παραγωγικότητά της να είναι πολύ χαμηλή. Τόσο χαμηλή, πού άν δεν αύξηθεί, δεν πρέπει καν να καταπιστούμε με τό θέμα άλλα

να τό θεωρήσουμε από τώρα ξεκαθαρισμένο και να μήν προβούμε σε καμιά προσπάθεια.

Για να αύξησουμε τήν παραγωγικότητα τής καλλιέργειας πρέπει να θελιώσουμε τήν τεχνική τής καλλιέργειας και ένδεχομένως να αλλάξουμε τήν ποικιλία. Η παραγωγικότητα όμως δεν μπορεί να αύξηθεί άπεριορίστα. Και όταν γίνεται ή πιά ένδεδειγμένη καλλιεργητική τεχνική, ή παραγωγή θά αύξηθεί τόσο, όσο έπιτρέπει τό έδαφος — κλιματικό δυναμικό τής περιοχής και τό κληρονομικό δυναμικό τής ποικιλίας. Έτσι λοιπόν τό πρόβλημα τής μπανάνας στην περιοχή μας είναι πρόβλημα προσδιορισμού τών δυνατοτήτων τής περιοχής και ή καλύτερη άξιοποίησή τους από τήν πιά κατάλληλη ποικιλία.

Για να έρευνηθούν τα παραπάνω πρέπει να συγκροτηθεί έπιτροπή από ειδικούς γεωπόνους και προσευτικούς παραγωγούς, πού θά άναλάβει σε συγκεκριμένο χρόνο τή μελέτη τών παραπάνω συντελεστών. Για να καταλήξει ή έπιτροπή, πού πρέπει να είναι πολυμελής (τουλάχιστο 4 γεωπόνοι και 4 καλλιεργητές), σε σταθερά και χρήσιμα συμπεράσματα πρέπει:

1.— Να έπισκεφθεί χώρες όπου καλλιεργείται με έπιτυχία ή μπανάνα. Έκει πρέπει να καθίσει τουλάχιστο ένα μήνα. Να παρακολουθήσει από κοντά όλες τις καλλιεργητικές φροντίδες πού έφαρμόζονται, να συγκεντρώσει, ό,τι χρήσιμο στοιχείο μπορεί και πού σχετίζεται με τήν μπανάνα, όπως είναι κλιματικά και έδαφολογικά στοιχεία, ποικιλίες, νερό, λίπανση κ. ά.

2.— Να μεταφέρει τις πιά καλές ποικιλίες και να έγκαταστήσει πειραματικούς άγρους στά διάφορα μικροκλίματα τής περιοχής μας για τήν καλλιεργητική τεχνική και τήν άξιολόγηση τών ποικιλιών αυτών στο δικό μας περιβάλλον.

3.— Παράλληλα θά άρχίσει να μελετάει τή θελιώση τής ποικιλίας πού καλλιεργείται από χρόνια στην περιοχή μας και πού έχει προσαρμοστεί ίκανοποιητικά.

Η έργασία αυτή είναι άξιόλογη και μπορεί να προσφέρει πολλά. Γιατί ή μπανάνα άν φυτό παρτουσιάζει τήν τάση να μεταβάλλεται εύκολα από κληρονομική άποψη. Είναι λοιπόν πιθανό, στή διαδρομή του χρόνου πού καλλιεργείται ή μπανάνα στον τόπο μας, να έχουν δημιουργηθεί θελιωμένες μεταλλαγές πού πρέπει να θρεθούν, να μελετηθούν, και να δοθούν στην καλλιέργεια.

Έχουμε τήν γνώμη ότι ή έφαρμογή ενός τέτοιου προγράμματος θά λύσει τό πρόβλημα τής μπανάνας και μακροπρόθεσμα.

Περιθώρια ύπάρχουν, και πολλά μέγιστα. Και αυτά δεν είναι λόγια, είναι θγαλμένα από τή σημερινή κατάσταση. Σήμερα στην περιοχή μας, με μιά όχι πολύ καλή καλλιέργεια, ύπάρχουν καλλιέργειες πού ξεπερ-

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

Νομαρχιακού Συμβούλου Έπαρχίας Βιάννου Νομού Έρακλείου Χαραλ. Δοριακή

Π ρ ο ς

Τόν κ. Πρόεδρον τής Κυβερνήσεως

κ. κ. Υπουργόν

Δημοσίον Έργων, Γεωργίας, Έμπορίου, Συγκοινωνιών, Παιδείας, Κοινωνικών Υπηρεσιών

Διά τών κ. κ. Βουλευτών Νομού Έρακλείου.

Κύριε Πρόεδρε, Κύριοι Υπουργοί,

Άπευθίνομαι σήμερα σ' εσάς, γιατί παρά τις μέχρι σήμερα παραστάσεις, τόσον έμοι, όσον και τών κατοίκων τής έπαρχίας τήν όποιαν έκπροσωπώ, καμιά ουσιαστικά λύση δεν δόθηκε στά πολλά και σοβαρά προβλήματα πού μας άπασχολούν.

Με τό ύπόνημά μας αυτό θά τό κατονομάσω περιληπτικά, γιατί στίς λεπτομέρειές τους είναι γνωστά στίς άρμόδιες ύπηρεσίες του Νομού μας:

Α' ΔΡΟΜΟΙ: 1) Έρακλείο — Άρχαλοχώρι: Να περιοριστούν οι πολλές στροφές, ιδιαίτερα στά σημεία Βαθύς Ποταμός — Κουνάβοι, διακλάδωση Άστρίτσι — Χουμέρι, για να γίνει ό δρόμος πιά σύντομος και για ν' άποφευχθούν οι κίνδυνοι από τή μεγάλη κίνηση τροχόφρον πού αύξάνει μέρα με τή μέρα. 2) Άρχαλοχώρι — Βιάννος: Να γίνει νέα διάνοξη διαμέσου Κασσάνων — Καραβάδου — Μάρθας. Έτσι ή άπόσταση συντομεύεται, μα και άποφεύγεται ό κίνδυνος διακοπής τής συγκοινωνίας πού κάθε βαρυνεμονία παρουσιάζει με τις έδαφινές αλλοιώσεις στο μετά τήν Παναγία κομμάτι του δρόμου.

Στά έπιαθή σημεία πιά κάτω από τή Χαρακόβουση και στή διακλάδωση Βιάννου — Χόνδρος και γίνον άποστραγγιστικά έργα.

3) Η έπαρχία μας είναι άγροτική με παραγωγή έλαιοκάροπου, πρώτων κηπευτικών και μπανάνας. Για τήν άσφαλή διακίνησή τους χρειάζεται: Έγκαση και σωστή συντήρηση όλων τών άγροτικών δρόμων, όλων τών χωριών χωρίς καμιά έξαιρεση, γιατί όλοι είναι σε ά-

παράδεκτη κατάσταση. Συγκεκριμένα πρέπει να γίνουν: α) άποπεράτωση και κατασκευή τεχνικών έργων του δρόμου Χόνδρος — Κερατόκαμπος, β) άποπεράτωση και συντήρηση δρόμου Κάτω Βιάννος — Χόνδρος, γ) έπισκευή και συντήρηση δρόμου Βιάννος — Κερατόκαμπος, Κερατόκαμπος — Δεματός και κατασκευή γέφυρας στο Δερματιώτη ποταμό, δ) διαπλάτυση, συντήρηση και κατασκευή τεχνικών έργων στο δρόμο Βαχός — Παράλια ε) άποπεράτωση και άσφαλτόστρωση του δρόμου Άμιρά — Άρβη και από Σελί προς Μουρί.

στ) άσφαλτόστρωση τών δρόμων Συνουσιός — Κεφαλοβρύσι — Άγιος Βασίλειος — Κρεββατάς, Κάτω Πεύκου προς Μηλιαράδω και Πάνω Πεύκο. 3) συντήρηση μα κι επέκταση του δρόμου Πεύκος — Κόρνιας — Παναγία Κεραλιμενιώτισσα — Λυγιά η) διάνοξη δρόμου Σύμης προς Όμαλό και συντήρηση δρόμου Σύμη — Άρχαλιώτες και Λουτράκι — Τέρτσα.

θ) Άσφαλτόστρωση διακλάδωσης προς Καλάμι 600 περίπου μέτρων και συντήρηση του δρόμου Καλάμι — Ψαρή Φοράδα — Φαφλάγγο, ι) συντήρηση δρόμου Συκολόγος — Τέρτσα και κατασκευή δρόμου Τέρτσα — Βάτος 4.500 μ. περίπου. Στους δρόμους αυτούς διακινούνται περισσότερα από 500 αυτοκίνητα κάθε μέρα.

Β' ΝΕΡΟ: 1) Έξορευση. Να λυθεί όριστικά τό θέμα ύδρευσης στά χωριά Άμιρά, Κρεββατάς, Άγ. Βασίλειος, άντικατάσταση δικτύου ύδρευσεως στή Σύμη. Κα-

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΒΙΑΝΝΟΥ

Άπό τό μήνα Μάη τ' αυτοκίνητα πού έπισκέπτονται τήν έπαρχία πληθαίνουν κάθε μέρα. Έκδρομικά λεωφορεία και πολλά Ι. Χ., ταξί και άγοραία πού μεταφέρουν άρκετούς επιβάτες. Όλοι έπιθυμούν να σταματήσουν στην Βιάννο για λίγες ή περισσότερες ώρες.

Η παραμονή τους θά είναι έπωφελής για όλους τους έπαγγελματίες μα και για όλους τους κατοίκους γενικότερα. Γι' αυτό από μέρος τής Κοινότητος θά πρέπει να έξασφαλιστεί χώρος για τήν εύχερη στάθμευση τών αυτοκινήτων. Σ' αυτό θά πρέπει να βοηθήσουν και όλοι οι έπαγγελματίες τής πλατείας. Να έξευρεθεί έπίσης πρόσωπο πού να μπορεί να δώσει πληροφορίες σε κάθε ξένο έπισκέπτη για τήν ιστορία του χωριού και τά άξιοθέατά του.

ΓΙΑ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΥΡΙΩΝ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΩΝ ΒΙΑΝΝΟΥ

Τά «Β. Ν.» εκφράζουν τά πιά θερμά τους συγχαρητήρια για τήν ίδρυση του Συλλόγου κυριών και δεσποινίδων Βιάννου.

Με τήν εύκαιρία επανέρχονται σε παλαιότερη πρόταση για τή δημιουργία έκθεσης ειδών Λαϊκής Τέχνης και ιδιαίτερα ύφαντών και κεντημάτων, από όλα τά χωριά τής έπαρχίας. Με τήν έκθεση αυτή θά προβληθεί ή Βιαννινή τέχνη σ' αυτά με τόν ιδιαίτερο τοπικό χαρακτήρα πού έχουν. Σιγά

τασκευή δικτύου στο συνοικισμό Ψαρή Φοράδα, όπου τό πόσιμο νερό μεταφέρεται με λάστιχα. Τό ίδιο στο συνοικισμό Βιγλών Συκολόγου.

2) Άρδευση: α) Σωστή άξιοποίηση τών νερών έπιφανείας. Να όμαδοποιηθεί ή μεταφορά του νερού από τά χωριά προς τήν παραλία, για ν' άποφευχθεί ή σπατάλη σε λάστιχα και εργατικά. β) Ν' άξιοποιηθούν τά θρόγινα νερά με τήν κατασκευή φραγμάτων στο Χόνδρο, στην Άρβη και κατασκευή άρδευτικής δεξαμενής στή θέση Ρίζα περιφέρειας Καλαμιού.

γ) Να γίνει σωστή και προγραμματισμένη άξιοποίηση τών γεωτρήσεων Άνω Βιάννου, Άρβης και Καλαμιού. δ) Να γίνει ύδρολογική μελέτη τής έπαρχίας για τή διάνοξη νέων γεωτρήσεων στο Βαχό, σ' Άμιρά, στον Άγιο Βασίλειο, στην Άρβη, στον Πεύκο και στην περιοχή Καλαμιού με ένίσχυση του κράτους. Η έξευρεση και άξιοποίηση νερού στίς καλλιέργειες τής έπαρχίας μας θά πολλαπλασιάσει τήν παραγωγή.

Γ' ΕΠΑΡΧ. ΓΕΩΠΟΝΟΣ: Να τοποθετηθούν 2 τουλάχιστον γεωπόνοι, ειδικοποιημένοι στά πρόβλημα κηπευτικά και τήν έλαιοκομία και να θρίσκονται σε συνεχή έπαρη με τούς άγρότες.

Δ' ΤΥΕΙΑ: Να έξασφαλιστεί μόνιμος γ'ιατρός στον Έγειομικό Σταθμό Βιάννου και τό Άγροτικό Έατρείο Πεύκου. Να έπανασταθεί τό Άγροτικό Έατρείο σ' Άμιρά και να έφοδιαστούν με τά άπαραίτητα μέσα. Να ληφθούν μέτρα για τήν καθαριότητα του περιβάλλοντος.

Ε' ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: 1) Δημοτική. Να λυθεί τό διδακτηριακό πρόβλημα στην Άνω Βιάννο πού τό διδάκτηριο είναι παλιό και έ-

σιγά όμως ή έκθεση θά δημιουργήσει κι έμπορικό ένδιαφέρον και στή συνέχεια δημιουργία δουλειάς σε πολλές γυναίκες τής έπαρχίας πού ύποαπασχολούνται ή είναι άνεργες. Θά προστεθεί έτσι ένα καινούργιο εισόδημα στην οικονομία τής έπαρχίας.

ΓΙΑ ΤΟ ΚΤΕΛ

Παλαιότερα είχε δρομολογηθεί λεωφορείο πού έκτελούσε τή γραμμή Βιάννος — Κερατόκαμπος δυό φορές τή βδομάδα. Έτσι οι κάτοικοι τής περιοχής έξυτηρετούνταν για μιά έπίσκεψη στην παραλία κι έπιστροφή τό θράδυ στά σπίτια τους. Η σχετική άπόφαση τής Νομαρχίας, απ' ό,τι πληροφορούμαστε, ίσχυε; Γιατί δεν τήν έφαρμόζει τό ΚΤΕΛ; Οι Βιαννίτες θά πρέπει να άπαιτήσουν με κάθε τρόπο τή δρομολόγηση και πάλι λεωφορείου στην γραμμή Βιάννος — Κερατόκαμπος.

Τό μέτρο αυτό θά πρέπει να παρθεί και για τό δρόμο προς τήν Άρβη για τήν έξυτηρέτηση τών γύρω χωριών από τό Βαχό μέχρι τόν Πεύκο.

ΓΙΑ ΤΗ ΓΕΩΡΓ. ΥΠ/ΣΙΑ

Πληροφορούμαστε πως άποφασίστηκε τελικά ή τοποθέτηση γεωπόνου στην έπαρχία με έδρα τή Βιάννο. Άν και ή πληροφορία λέγεται από πολλόν καιρό, ώστόσο γεωπόνος μέχρι σήμερα δεν φάνηκε.

Παρακαλούμε τή Γεωργική ύπηρεσία να μας γνωρίσει άν ή πληροφορία είναι άληθινή. Άν ναι, γιατί δεν πηγαίνει γεωπόνος στή Βιάννο;

τομόρροπο. Τό ίδιο στο Συκολόγο πού τά παιδιά στεγάζονται σε σκοτεινό ύπόγειο.

2) Γυμνάσιο — Λύκειο: Να έξασφαλιστεί ή συμπλήρωση του προσωπικού του Γυμνασίου και Λυκείου για τή σωστή λειτουργία τους. Να έξασφαλιστεί αυτοκίνητο με ιδιοκτήτη τήν Σχολική Έφορία για τήν εύχερη διακίνηση τών μαθητών πού μένουν έξω από τήν Άνω Βιάννο.

ΣΤ' Ο. Τ. Ε.: Ν' άντικατασταθούν τό συντομότερο τά χειροκίνητα τηλεφωνα στο Καλάμι και στο Συκολόγο. Να τοποθετηθούν τηλεφωνα στίς περιοχές Κόρνια Πεύκου και Καφάλων Βιάννου για τήν έξυτηρέτηση τών εκεί μόνιμων κατοίκων.

Ζ' Δ. Ε. Η.: Να έπανασταθεί τό Γραφείο τής Δ. Ε. Η. στή Βιάννο για τήν εύχερη έπίβλεψη του δικτύου τής έπαρχίας και να σταματήσει ή ταλαιπωρία τών κατοίκων για τήν ύπογραφή συμβολαίων σύνδεσης τους με τή μετάβαση στο Άρχαλοχώρι, απ' όπου σήμερα έξαρτάται ή έπαρχία.

Να επέκταθεί τό δίκτυο, τής ΔΕΗ σε πολλές άγροτικές περιοχές, όπως στή Δέρματο, στον Κόρνια, στην Παράλια Καλαμιού και Συκολόγου.

Η. Να ληφθούν προστατευτικά μέτρα για τή διάθεση τών άγροτικών προϊόντων τής έπαρχίας σε τιμές πού να καλύπτουν τό κόστος και ένα άνθρώπινο ήμερομίσθιο για τούς παραγωγούς.

Άναμένοντας τήν άμεση επέμβασή σας για τήν έπίλυση τών παραπάνω προβλημάτων

Διατελώ
Με βαθιά έπίτηση
ΧΑΡΑΛ. ΔΟΡΙΑΚΗΣ
Νομαρχιακός Σύμβουλος
Έπαρχίας Βιάννου

ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Όσοι καθυστερούν τή συνδρομή τους, άς φροντίσουν να τήν ταχυδρομήσουν άμέσως. Θά μάς διευκολύνουν έτσι στην παραπέρα έκδοση τών «Β. Ν.». Πιστεύουμε πως κι εσείς τό θέλετε αφού τά κρατάτε από τήν πρώτη φορά πού σάς ήρθαν και μόνο από άμέλεια καθυστερείτε τήν άποστολή τής συνδρομής σας.

Γ' αυτό στείλετέ τήν άμέσως σήμερα. Αύριο θά σάς διαφύγει.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

νούν τους 3 - 4 τόνους τό στρέμμα. Αυτά τά άνοίγματα, στίς ίδιες στίς καλλιέργειές μας, μάς λένε πολλά, όταν ξέρουμε ό,τι στο Έσραήλ μιά καλλιέργεια μπανάνας θεωρείται πετυχημένη, όταν ή παραγωγή φθάνει τους 5 - 6 τόνους τό στρέμμα.

Θέλουμε να διατηρούμε τήν έλπίδα ότι, πριν παρθεί όποιοδήποτε μέτρο θετικό ή άρνητικό για τήν καλλιέργεια τής μπανάνας στην περιοχή μας, θά έξεταστεί κάτω από τό παραπάνω πνεύμα.

Και κάνουμε έκκληση στους καλλιεργητές τής μπανάνας, να κατευθύνουν τις προσπάθειές τους και τις διεκδικήσεις τους σ' αυτή τήν κατεύθυνση γ' αυτό τό καλό τό δικό τους, τής έπαρχίας και τής έθνικής μας οικονομίας.

Ό Σύλλογος Βιαννιτών Έρακλείου «Ο ΠΑΤΟΥΧΑΣ».

Τό Έκκλησιαστικό Φύλοπρωχο Ταμείο Βιάννου αισθάνεται τήν άνάγκη να εύχαριστήσει θερμά και μέσο τής έφημερίδας μας όλους γνωστούς και άγνωστους, όσοι από τήν πρώτη στιγμή με κατανόηση και άγάπη άγκάλιασαν τό Ταμείο του τής άγάτης.

Ίδιαίτερα εύχαριστεί τους κ. κ.

1ον) Έμμανουήλ Παπαγιάννη, πού κατέθεσε στο ταμείο πέντε χιλιάδες (5.000) δρχ. στή μνημη γονέων του.

2ον) Καδιανίκη Δημήτρη, πολ. μηχανικό, πού κατέθεσε δύο χιλιάδες 2.000 δραχμ. στή μνημη θείας του Ζωής Παπαδάκη, και

3ον) Μανώλη Καδιανίκη, συν)χο δ)λο, και Ροδάνθη Καδιανίκη, πού κατέθεσαν χίλιες 1.000 δρχ. στή μνημη Ζωής Παπαδάκη.

Βιάννος 4 — 5 — 78

ΑΠ ΤΟ ΕΚΚΛ)ΚΟ ΦΙΛΟΠΤΩΧΟ ΤΑΜΕΙΟ.